

Nguyên Việt: Lá Phiếu Của Lương Tri – Vị Thế Của Nước Mỹ Trên Bàn Cờ Toàn Cầu

04/11/2024

Hình minh họa: Sora Shimazaki

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ năm 2024 đang bùng nổ như một trận chiến tư tưởng quyết liệt, mang sức nặng của cả nền dân chủ và những lý tưởng nhân quyền trên vai. Trên sân khấu chính trị, hai ứng viên nổi bật – Phó Tổng thống Kamala Harris của Đảng Dân chủ và cựu Tổng thống Donald Trump của Đảng Cộng hòa – đối đầu nhau với những giá trị, tầm nhìn và sức mạnh riêng biệt, thu hút sự chú ý của cả thế giới. Các chuyên gia phân tích từ New York Times và tổ chức nhân quyền Human Rights Watch đều cảnh báo rằng đây không chỉ là cuộc đua giành lấy ghế tổng thống; nó còn là cuộc chiến bảo vệ các giá trị nền tảng của Mỹ trước những thử thách từ chính bên trong.

Tình hình quốc gia hiện nay đang phản ánh sự phân cực sâu sắc. Khảo sát từ New York Times và Siena College chỉ ra khoảng cách giữa hai ứng viên chỉ cách biệt vón vẹn một điểm phần trăm, với 48% cử tri ủng hộ ông Trump và 47% ủng hộ bà Harris. Trong khi đó, các bang chiến địa – nơi từng lá phiếu có thể lật ngược thế cờ – trở thành mặt trận quyết định. Giới chuyên gia nhận định đây là một cuộc đua sát sao, mang tính chất sống còn và tiềm ẩn nhiều yếu tố bất ngờ. Học giả chính trị David French từ The Atlantic đã gọi đây là “trận chiến của các định chế,”

và nhận định rằng kết quả có thể sẽ gây chia rẽ sâu sắc thêm trong lòng nước Mỹ, trừ khi mỗi lá phiếu được trao đi bằng một niềm tin vào giá trị của xã hội chung.

Tuy nhiên, nếu nhìn vào ý nghĩa sâu xa của bầu cử lần này, trọng điểm không nằm ở việc ai sẽ chiến thắng mà ở việc nước Mỹ sẽ tiếp tục giữ vững giá trị của một cường quốc trong ván cờ tái cấu trúc quyền lực toàn cầu. Sức mạnh của nền dân chủ Mỹ không nằm trong nhân cách của vị tổng thống đắc cử mà nằm ở ý thức cộng đồng, ở sự thống nhất trong sự đa dạng và ở niềm tin rằng những giá trị về nhân quyền và dân chủ sẽ luôn được duy trì và củng cố. Cuộc bầu cử này, bất kể người chiến thắng là ai, sẽ là phép thử quan trọng để chứng minh rằng nước Mỹ có thể tiếp tục vai trò lãnh đạo không chỉ bằng quyền lực kinh tế và quân sự, mà còn bằng sức mạnh của những giá trị tự do và hòa bình. Đây chính là điều sẽ giúp nước Mỹ giữ vị trí trung tâm khi thế giới đang từng bước chuyển mình, nơi các quốc gia lớn đang cạnh tranh để tái định hình lại trật tự quốc tế.

Điều này càng trở nên quan trọng hơn đối với khu vực Đông Nam Á, đặc biệt là Việt Nam – một quốc gia nằm trong trọng điểm của bàn cờ chiến lược quốc tế. Tờ South China Morning Post nhận định rằng mối quan hệ của Mỹ với khu vực Đông Nam Á vừa là vấn đề hợp tác thương mại vừa là chiến lược then chốt trong bối cảnh căng thẳng gia tăng với Trung Quốc. Đối với Việt Nam, một quốc gia có vị trí địa lý và vai trò quan trọng trong vùng, bầu cử Mỹ mang đến cơ hội để củng cố quan hệ đối tác chiến lược, đồng thời tận dụng sự hiện diện của Mỹ nhằm đối trọng với ảnh hưởng ngày càng tăng của Trung Quốc trong khu vực. Việt Nam và các nước Đông Nam Á đang chờ đợi chính sách đối ngoại từ Mỹ, không chỉ với hy vọng duy trì môi trường hòa bình mà còn để có thể thúc đẩy phát triển vững bền, bảo vệ lợi ích quốc gia và giữ vững sự tự chủ trong mối quan hệ với các cường quốc.

Những nỗ lực vận động bảo vệ môi trường cũng như kêu gọi sự cam kết của các ứng viên đối với Hiệp định Paris và các sáng kiến bảo vệ sinh thái ở Thái Bình Dương. The Guardian đã nhấn mạnh rằng nếu nước Mỹ không nỗ lực hơn trong các cam kết môi trường, hậu quả của sự biến đổi khí hậu sẽ lan rộng không riêng tại Mỹ mà sẽ đe dọa nghiêm trọng đến vùng Đông Nam Á, nơi dễ tổn thương trước tình trạng nước biển dâng và các thảm họa tự nhiên. Human Rights Watch cũng lên tiếng kêu gọi người dân Mỹ suy nghĩ đến trách nhiệm nhân quyền và tác động của từng chính sách của các ứng viên đối với người yếu thế, với người nhập cư và cộng đồng LGBTQ+. Các cam kết của Mỹ trong các vấn đề này sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến chính sách nhân quyền toàn cầu và khả năng chống chịu trước khủng hoảng môi trường ở nhiều nơi, trong đó có Đông Nam Á.

Giữa tất cả những xô đẩy và lo âu này, lá phiếu của mỗi công dân bỗng trở thành chiếc chìa khóa định đoạt vận mệnh. Nhà phân tích chính trị Nate Silver từ FiveThirtyEight nhận định rằng chưa bao giờ việc tham gia bỏ phiếu lại trở nên cấp thiết và ý nghĩa đến thế. Lá phiếu giờ đây là quyền lợi cá nhân – nhưng nó đồng thời là tiếng nói đầy trách nhiệm, là ngọn đuốc soi đường để bảo vệ những giá trị nhân quyền, dân chủ và môi sinh đang bị thách thức mạnh mẽ. Quyền lực ấy, trách nhiệm ấy, giờ đây đang dồn về từng đôi bàn tay của những người dân bình thường. Và trong đại khối công dân đó, cộng đồng người Việt cũng giữ vai trò không nhỏ.

Cộng đồng người Việt tại Mỹ là những người nhập cư đã dần trở thành một phần của xã hội này. Tại các bang có số lượng người Việt lớn như California, sức mạnh của từng lá phiếu từ cộng đồng là một lời tuyên bố về lòng trung thành và trách nhiệm, không chỉ với nước Mỹ mà còn với tương lai nhân quyền và môi trường toàn cầu. Trong bối cảnh đó, cộng đồng người Việt có thể tạo ra ảnh hưởng thật sự, tạo nên những thay đổi đáng kể trong cuộc bầu cử.

Nhìn chung, cuộc bầu cử năm 2024 không phải là cuộc đua giành quyền lực mà là khoảnh khắc của trách nhiệm và hy vọng. Nó là lúc mỗi công dân, mỗi người Việt tại Mỹ có thể dùng lá phiếu của mình để khẳng định tiếng nói của lương tri. Sự kiện này không chỉ có ý nghĩa cho nước Mỹ mà còn là tín hiệu đến cộng đồng quốc tế và vùng Đông Nam Á về hướng đi mới của nền dân chủ lớn nhất thế giới. Thời điểm này không chỉ là câu chuyện của các ứng viên hay các chính sách; đây là cơ hội cho tất cả cùng nhau bảo vệ lý tưởng nhân quyền, bảo vệ một nước Mỹ và một thế giới mà mỗi người có thể tự hào và hy vọng.

Bấy giờ, Cộng đồng Việt-Mỹ khi đặt lá phiếu trong cuộc bầu cử tổng thống nên giữ một tâm thế vừa thận trọng vừa quyết đoán. Lá phiếu của mỗi người vừa là sự lựa chọn cá nhân, vừa là một phần của bức tranh lớn, nơi mỗi phiếu bầu đều góp phần định hướng tương lai của quốc gia. Trong bối cảnh Mỹ đang đóng vai trò quan trọng trong sự chuyển dịch quyền lực toàn cầu và đặc biệt là với Đông Nam Á, cộng đồng người Việt cần suy nghĩ sâu sắc về các giá trị và lợi ích mà mình muốn thấy được bảo vệ và phát huy.

Thứ nhất, cần giữ tâm thế khách quan và cân nhắc kỹ lưỡng. Không chỉ nên dựa vào các hứa hẹn và chiến dịch của các ứng viên, mà còn nên đánh giá những chính sách đã được triển khai, cách tiếp cận của từng ứng viên với các vấn đề như quyền con người, bảo vệ môi trường và an ninh khu vực. Những chính sách đối ngoại của Mỹ sẽ tác động mạnh mẽ đến vùng Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam, và quyết định của người Việt tại Mỹ có thể gián tiếp ảnh hưởng đến mối quan hệ chiến lược giữa hai quốc gia.

Thứ hai, cần duy trì niềm tin vào vai trò và sức mạnh của cộng đồng trong xã hội Mỹ. Cộng đồng người Việt tại Mỹ là một phần của đất nước này, vì vậy lá phiếu là quyền lợi mà còn là trách nhiệm với nền dân chủ. Dù kết quả của cuộc bầu cử có ra sao, việc tham gia bầu cử là một cách để người Việt tại Mỹ khẳng định bản sắc, bảo vệ quyền lợi của mình cũng như đóng góp vào sự phát triển của xã hội.

Cuối cùng, hãy giữ tâm thế lạc quan và hy vọng. Dù nước Mỹ đang trải qua những thách thức và chia rẽ, nhưng nền dân chủ của Mỹ được xây dựng trên niềm tin vào tiếng nói của từng cá nhân. Lá phiếu của cộng đồng Việt không chỉ là sự lựa chọn giữa hai ứng viên, mà còn là cam kết về một tương lai tốt đẹp hơn, không chỉ cho nước Mỹ mà còn cho toàn thế giới.

Nguyễn Việt

<https://diendanthekey.net/nguyen-viet-la-phieu-cua-luong-tri-vi-the-cua-nuoc-my-tren-ban-co-toan-cau/>